DISPUTATIO MEDICA
INAUGURALIS
DE

Epilepsia Puerorum.

QUAM,
PRÆSIDE DEO OPT. MAX.
Ex Authoritate Magnifici Rectoris,
D. THEODORI RYCKII, J. U. D.
in Illustri Academiâ Lugduno-Batavâ Professoris
Historiarum & Eloquentiæ,
NEC NON
Amplissimi Senatûs Academici Consensu, & Almæ Facultatis MEDICÆ *decreto,*
PRO GRADU DOCTORATUS,
Summisque in MEDICINA Honoribus & Privilegiis ritè ac legitimè consequendis,
Publico examini subjicit
JOHANNES BAPTISTA PEIERLIN, Aug.-Vind.
Ad diem 13 *Aprilis, loco horisque solitis.*

LUGDUNI BATAVORUM,
Apud ABRAHAMUM ELZEVIER,
Academiæ Typograph. MDCLXXXII.

DEO
PATRIÆ
ET
PARENTIBUS.

D. D.

JOHANNES BAPTISTA PEIERLIN,

Med. Cand. Augustano-Vind.

AUCTOR.

I. N. D.

THESIS I.

Ria esse morborum genera maxime difficilia, Medicisque omnibus etiam insignioribus, vix unquam debellata, omnes plane auctioris ingenii Medici facilime ex eorundem difficilimis curationibus cognitum erit. Etenim ubi Medicus puriore doctrina institutus omnia duplici modo & ratione, duplicique ex fonte Curationem suam instituere debet, maxima videtur esse difficultas; Primumque genus est, quod denotare volumus, morborum senilium; quippe qui (paulatim deficientibus naturæ viribus) ad Cymbam Charontis properant magni certè momenti erit hosce ex Orci faucibus posse revocare, Morbis eorum longe difficilioribus, & ob memoratam causam magis periculosis existentibus. Secundum genus est utero gerentium, nam cum in illis duplex forma, Medicus utrique parti studens, maximam navare debet operam, ne quid peccetur in hac vel in illa. Tertium est quod vocamus difficile genus morborum infantilium; in illis enim sæpissimè exactissimus Practicus, dubius hæret, quippe qui ex patiente nihil elicere potest, sed omnia præsagire debet: Equidem in hisce vix aliquid veri ex externis signis colligere licet. Uti sunt ex doloribus, vagitus, ex spirituum tarditate, somnolentia, quæ omnia quânam in parte præcisè hæreant, divinare cogitur Medicus; in hisce tribus (teste experientiâ) omnes Medici, tam Neoterici quam Veteres curas, meditationes, cogitationesve, labores denique omnes intendunt, ut hisce difficilimis malis eo melius adjutricibus manibus adesse queant. Quid autem hactenus sit præstitum, hac in re eorum scripta testantur. Gravitate itaque horum morborum ductus non abs re me facturum arbitratus sum, si hac vice pro ingenii mei tenuitate, ex hisce tribus modo memoratis, affectum aliquem, eumque satis periculosum, eligere voluerim, hunc scilicet quem vocant Epilepsiam puerorum, idque cum brevi pro modulo disputationis descriptione

 evol-

evolvere jam dum animus sit, subsidio, Præsidioque huc adsis summe Parens Jehovah.

I I.

Epilepsiam quod attinet originem habet à Græco, uti plerique alii morbi ἀπὸ τοῦ ἐπιλαμβάνεσθαι, quod invadere, prehendere, ita ut quasi uno impetu in momento hoc vel illud subjectum apprehendat, vocare voluerunt, alii à corripiendo deductum volunt hoc vocabulum consentientibus tam Veterum quam Neotericorum monitis. vid. Blancard. Lexic. Sylv. in Capite de Epilepsia. Burnet. Thesaur. observ. Germanis vocatur **die Schwere noth.** idem quod Belgæ **die vallende siechte** / *St. Jeans Euvel. Galli le hault mal f. grande malum* appellant.

I I I.

Consecutus autem est hic affectus plurima nomina. Sic Græcis vocatur νόσος ἱερὴ morbus sacer, ac si præ reliquis singulare quid in se haberet & à Deo quasi esset immissus, modo peculiari, quod autem nostri hoc seculo viventes Medici minime ita interpretari queunt; cum unus morbus non plus quam alter sacer vocari mereatur. Nos ergo cum Curtio Marinello dicimus, eos falsâ esse opinione deceptos sacrum qui hunc nominare solent affectum: suntque tales homines Magi, expiatores, circulatores, & arrogantes, qui se vehementer esse pios simulant, & amplius quid scire; hi itaque consilii, & mentis inopiam velantes, ac divinitatem prætexentes, cum nihil haberent quod exhibitum prodesset, ut ne manifesta fieret eorum ignorantia, sacram hanc affectionem esse pronunciaverunt. ab Hippoc. lib. de Morbo sacro. Rectè vocatur Magnus, cum maximum hoc vocari queat malum. Aliis vocatur morbus Herculeus ob resistentiam Herculeam quam oppressi significant. Non raro vocatur Comitialis morbus, idoneus v. g. ad Comitia dissolvenda. Piaculum enim erat apud antiquos habere Comitia viso Epileptico; sic enim ait Q. Serenus:

Est subiti species morbi, cum nomen ab illo est:
Quod fieri nobis suffragia justa recusant,
Sæpe etiam membris atro languore caducis:
Concilium populi labes horrenda diremit.

vid.

vid. pluribus Galcotii Martii Narnienſis de homine l. 2. p. m. 52. Vocatur etiam à quibuſdam. Lunaticus, ab aliis caducus. Morbus tandem vocatur infantilis, ideo quod infantibus communiſſimus ſit, cujus rei teſtimonium videri poteſt apud Jaſonem Pratenſ. apud Lommium & alios, quam denominationem etiam nobis magis hac in parte arridere, quippe ſcopo noſtro convenientem, in confeſſo eſt.

I V.

Non autem eſt quod hic quidam ſibi imaginentur, nos peculiarem affectum facere, dum Epilepſiam dicimus puerorum. Reverâ enim Epilepſia puerorum & adultorum, ſi naturam ſpectes, modumque afficiendi non differunt. Sed ſi circumſtantias cauſaſque haſce vel illas peculiares conſideres, aliquo modo admitti poteſt differentia. Huc accedit quod differant in ſubjecto inhæſionis dum Epilepſia vel adultis aut pueris inhæreat; cum cauſæ ex fontibus aliis deduci queant, & etiam Doſes Medicamentorum alia atque alia methodo corrigendæ, propinandæ, exhibendæ ſint. Qua de re Autores levem hancce facere voluerunt diſtinctionem, inter quos ſunt primarii Sennertus, Mercurialis, & Cl. D. D. Etmullerus Practicus Lipſienſis feliciſſimus.

V.

Miſſis hiſce ad deſcriptionem nos accingimus, quam talem putamus, nempe Epilepſiam puerorum eſſe motum convulſivum à ſpirituum animalium turbata mixtura & agitatione in nervos oriundum, cum functionum principalium læſione gravi, & corporis totius proſternatione.

V I.

Oriri autem ſolet hic affectus frequentiſſime ex variis cauſis tam internis quam externis. Ita ſi illa quæ excernenda retineantur. v. g. Meconium: Illud enim cum retinetur ut juſto tempore non excernatur, multum mali hac in parte excitare poterit. cum enim exinde oriatur alvi obſtructio, ejuſdemq; in inteſtinis ad-

hæsio, acrimoniâ suâ rodendo intestina, malum auget, particulas suas acriores toti corpori communicando. Uti hoc à Practicis multis eleganter observatum fuit, teste Excell. Carol. Drelincourt. hoc in Celeberrimo Athenæo Lugdunensi Profess. Celeb. ordin. in suis enim observationibus MStis accurrate satis annotavit, Meconium retentum nil aliud esse quam aliquam substantiam rudiorem, acidam, caseosam, à nutritiva illa per præcipitationem separatam, quod nil aliud nisi damnum infanti posse inferre in confesso est. Hujus rei testis Petrus Pachequus obs. 50 apud Burnet. de filio suo obstructione alvi laborante Epilepsiâ pereunte.

V I I.

Altera Causa ex Retentis, insensibilis est transpiratio læsa. namque hujus morbosa occlusio, obstructionem cum toti corpori inferat, facilime causa multorum malorum existere poterit. Nota enim est hujus in omni ætate, & utilitas & necessitas, quâ ex parte ablata, ne minimum tempus sani incolumesque permanere licet. Præ cæteris autem, infantes tenelluli, cum sæpius reficiantur alimentis, non abs re quoque esse potest, quin pro copia hujus etiam copiosa requiratur perspirabilitas: Uti hoc doctiss. Sanctorius in Medicina sua Statica satis eleganter observavit, qui omnium ferè morborum principia ex perspirabilitate insensibili læsa, non sine ratione probare nititur. Etenim, quod corpora recens natorum infantium attinet, necesse omninò erit, ut nutrimenti tam universalis in MS. deducti, quam etiam peculiaris, hinc inde ad nutriendas partes distributi puritas, ab omni fæcum convenientium mole sarta tectaque servetur: aut si qua forsan particulæ aliquæ nutritioni minime convenientes admistæ forent, ut per insensibilem transpirationem penitus eliminentur, ne sanguinis mixturam æqualem inconvenientibus suis particulis turbantes, indeque tam pro spiritibus, quam nutritioni usque & usque inservientes, totum corpus inficiant, & horrida symptomata proferant, imò & proh dolor! sæpissime exitialem interdum abitum parvulis afferant infantibus.

V I I I.

Secundum genus causarum instituere solent assumta. sc. Potus & cibus.

cibus. Cibus & potus equidem infantum, cum ſit vel in lacte vel in pulte conſtitutus, ex hiſce male digeſtis & concoctis, multa poſſe oriri incommoda experientiâ conſtat. primum numerum ex hiſce faciunt potulenta ut lac, cereviſia, uti & aqua ſaccharatis miſta. Lactis vitia, varia eſſe, etiam illi qui prima Medicinæ fundamina attigerit innoteſcere poteſt. Fermentum enim ſtomachale infantulorum alterationem pati poteſt magnam ſi lacte materno fruſtretur infans. Sic obſervatum fuit morborum varia genera & ſemina una cum lacte nutricis aſcititiæ in infantem eſſe transſplantata. Sic Lithiaſin ex nutrice calculoſa in puerum eſſe deductam notat *Helm. tract. nutrit. infant. ad vit. longæv.* Sic omnes morbi contagioſi facile ex matre cum lacte in fœtum derivari ſolent.

IX.

Lac autem variis modis nocere poteſt. cum enim ſingularis ſit maſſa ex variis nutritivis particulis conſtans, probare licet ex eo, quod Matris nutrientis mammas præbentis odor, in lacte multorum aſſumtorum, adhuc recens, inveniatur. Item quod ſi Matribus purgantia exhibeantur remedia, infantique poſtea lac præbeatur, ſtatim lac Maternum in infante quoque hujus medicamenti vires exercebit. Ex hiſce ſatis ſuperque innoteſcere poteſt, lactis mixturam dependere omnimodò à cibo, vel à potu à matre aſſumtis. Si jam in hiſce peccatum aliquid foret à matre, illud ſtatim etiam à ſugente ſentiri poterit. Sic verbi gratia illis nocet nimia aciditas, una enim cum lacte ad infantem perveniet. Item ſi Materia viſcoſior aut glutinoſior, ad mammas ſimul cum lacte pertingat, aut ſi innumerabilibus aliis modis perverſa mixtura lactis reddatur, quæ à puerulo avidè aſſumta, fermentum ventriculi perturbare, quo turbato, M. S. neam inconvenientioribus particulis deſtruere, deſtructa hac, inordinatos generare ſpiritus; generatis hiſce totam œconomiam animalis, & exinde varia ſymptomata, (quibus hic noſter affectus merito adnumerandus) procurare valet. Addo quod lac facilime acorem contrahat, & infeſta aciditate bilem inficiat, quæ acido & auſtero Sale ſanguinis maſſam perturbans, frequentiſſimam Epilepſiæ puerorum præbet occaſionem. cujus præſagia nutrices ex fæcibus æruginoſis & acidum ſpirantibus colligere ſolent.

X. Alia

X.

Alia præterea potulenta infantibus propinant Matres; cum enim non sufficere videtur, harum lac, in auxilium vocant lac vaccinum, caprinum. Nos autem caute hisce in rebus agendum esse judicamus, semperque prospiciendum an & vaccæ & capræ sano sint in statu. Illa lacticinia cum infanti non sint appropriata lactis instar materni, facilime in iis obstructiones, multaque mala efficere solent; & etiam ad Epilepsiam generandam conducere possunt. Defectu horum Matres ad alia sese convertunt, cerevisiamque propinant, cujus usum in totum negare non possumus, experientia edocti, permultum profecisse pueris: Autores saltem sumus ut in illa seligenda & propinanda sedulæ sint Matres. Ea enim quam vocamus generosiorem, cerebrum infantum, spiritusq; animales perturbare valet. Exulet etiam cerevisia acida, Massam sanguineam suo acore corrumpens, & ad Epilepsiam disponens. Videant Matres ne nimis propinetur frigida, nec nimis calida; hisce enim in conditionibus ubi peccatur facilime innumerabiles morborum facies miseris hisce inferri solent.

XI.

Accedit hisce pultis usus, in quo primò spectanda est præparatio. Etenim vel ex farina cruda, vel cum Aq. simpl. lacte & saccharo cocta infantibus exhibent. Quam facile hæc in acidum transire queant, naturæ scrutatoribus clarum est. Accedit quod interdum nutrices infantibus, ob defectum lactis, pultem præbeant nimis copiosam, qua ventriculus irritatus, ingurgitata rejicere cogitur, quod si vero retineat, non nisi cruda & austera, tam pro nutrimento, quam pro spirituum generatione sanguini suppeditare queat. sic quoque multis perperam in usu est pultem primò gustare eamque saliva inficere & imprægnare, quod multum facere potest ad pultis infaustam in Ventriculo elaborationem.

XII.

Tertiò causa hujus nostri affectus plurimorumque aliorum esse potest Aër. Etenim cum ille purus optime conducat, tam ad Vi-

tam Matris, quam etiam infantis, ita quoq; è contrario si quibusdam inimicis particulis repletus damna quam plurima inferre dicitur: Vernum aërem Epilepsiam proferre, ab Hippocrate affirmatur *Sect.* III. *aph.* 20. Τοῦ μὲν γὰρ ἦρος τὰ μαννικὰ, καὶ τὰ μελαγχολικὰ, καὶ τὰ ἐπιληπτικὰ &c. *Vere quidem furores, Melancholiæ, morbi Comitiales* &c. Illam fieri autumno, *Senex noster Sect. ead. aph.* 22. *concedit, ubi dicit:* Τοῦ δὲ φθινοπώρου καὶ τῶν θερινῶν τὰ πολλὰ ..... ἐπιληψίαι &c. *Autumno vero plurimi æstivi morbi fiunt, Epilepsiæ* &c. Humanum genus Epilepsiam tempore vexare pluvioso, idem observat *Hippocrat. Sect.* 3. *aph.* 16. *ait enim* Νοσήματα δὲ ἐν μὲν τῇσιν ἐπομβρίῃσιν ὡς τὰ πολλὰ γίνεται πυρετοί τε μακροὶ καὶ ἐπίληπτοι. *Morbi per assiduos imbres magna ex parte, fiunt febres longæ, comitiales morbi.* In Vere enim cum aër incipit, potentiâ solis aliquo modo effervescere particulis humidioribus ex Terra in aërem elatis, morbi comitiales evenire solent; propter multas heterogeneas particulas in aëre latitantes, se cum sanguine permiscentes, ejusque mixturam diversimode perturbantes. Autumnalis autem aër, itemque pluviosus, cum humiditate superabundanti corpora infantum inficere solet, facilime hac ex causa Catarrhi, Tussis, Asthma oriuntur, *uti observ. Experientissimus, clarissimus B. M. D. D. Sylv. de le Boe in App. Prax. Med. tr.* 1. *c.* 6. §. 44. *ubi narrat de infante Bimulo forsan, cui cum supervenisset tussis suffocans, quâ ubi aliquot dies fuisset vexatus, tandem Epilepsia correptus fuit.*

XIII.

Huc quoque animi Pathemata aliquid conducere, res non adeò obscura, practicisque omnibus haud innota. Infantes enim licet minores, tamen affici ira, gaudio & tristitia experientia docet quotidiana. Etenim irâ vix major affectus esse potest, dum enim tremimus irati, spirituumque motum invertimus, hinc postea multi convulsivi motus, spasmi, dolores, & hujusmodi genera morborum, facilime ortum suum deducunt; irâ enim fomes morbosus excitatur, novasque aquirit Vires, ut apud autores videre est. vid. Joh. Fortis centur. Consult. p. 30. edit. ult.

X I V.

Sonmum & Vigilias excedentes hoc in affectu aliquid attribuere, colligere licet; Somnus quippe, quo nihil melius infantulis esse potest, à naturali vel deficiens, vel eundem excedens, ad varios pavores, inquietudines, fermentationes perturbatas, indeqũe constitutiones â sanitate deviantes, immò ad variorum denique morborum symptomata facilime ansam præbere potest.

X V.

Ex hisce modo dictis causis jam patet quod Massa sanguinea acrimoniâ infestâ infici queat, ita ut particulis suis scindentibus & pungentibus, volatilioribus cerebrum, hujusque contextum fibrarum perterebrare, spirituumque animalium motum invertere, & ita Epilepsiam inferre possit, malignam spiritibus animalibus conciliando fermentationem, & motum.

X V I.

Conceptibile est à nativitate infantibus fomitem Epilepsiæ posse esse congenitum, qui si postea aliqua causa adjuvante irritetur, malum hoc atrocissimum infantibus, summa cum Parentum perturbatione excitare valet. Ille autem si qua forsan, parte aliqua solida inhærere contingat, ita ut vix medicamentis ad locum eundem pateat plenis viribus aditus, in diuturniorem ruere solent morbum. de his satis, hasce lineas paucis attingere lubuit & pro tenuitate nostra facile sufficientes erunt, cum reliqua ab Autoribus satis luculenter sint proposita.

X V I I.

Conferimus ergo nos ad differentias hujus nostri affectus, quæ autem variæ, ita ut ferè quisque peculiare quid in his enodandis sibi inveniat. Nos communissima methodo aliam dicere possumus Idiopathicam, aliam verò Sympathicam, quamvis multi sint qui contrarium hac in parte sentiant: alii causam, naturam, & conditionem in differentiis hujus enodandis spectant, dum vocant aliam

aliam sanguineam, pituitosam, biliosam, melancholicam, seminalem. Quæ tamen differentia nobis non arridet: alii excogitarunt sensatam & non sensatam, & quas imaginationes & somnia hac in parte pro veris venditant. Epilepticum vidit non cadentem Donatus, stantem Benivenius, sedentem Dodonæus, cursitantem Erastus & alia hujusmodi exempla; quas tamen Epilepsias haud veras, sed nothas esse putamus. Nobis Epilepsia alia erit contumax, id est nullis cedens auxiliis, alia erit mitis quæ curatur facile, alia erit nobis recens, alia quodammodo inveterata, alia hæreditaria, alia periodica, eæque vel simplices vel aliis symptomatibus combinatæ.

X V I I I.

Missis differentiis nos accingimus ad ipsa hujus affectus signa, quæ ut varia esse poterint, quæ hunc affectum præcedere solent brevibus videbimus; Imminentis autem Epilepsiæ, est frigus, præprimis digitorum, visus turbatus, à celeri motu spirituum, odor fœtens, tinnitus aurium, sensuum hebetudo, tremor, somnus inquietus, pavor in somno, dolores acuti, pallor faciei, pulsus inæqualis celer, Urina pro re nata crassa. Excreta æruginosa, interdum vermes excreti; Alia signa quæ hac in parte ponenda essent, pro nostro instituto, ampliores requirunt paginas.

X I X.

Cæterum quoque præsentis Epilepsiæ certi reddimur ubi spuma oris prodit. & ejus rei Clarissimus quidam Amicus paucos ante dies nobis communicare voluit observationem satis curiosam. De spuma Epileptici cujusdam infantis ætate viginti 6. circum circa septimarum, in cujus spuma extra os panno coccineo collectâ vermiculos vidit & detexit viventes. vid. Forest. obs. 65. l. 10. & Burnet. p. 292. puer enim dicit trium annorum cum Epilepsia corriperetur simul vermes mortuos ejiciebat. Symptomata Epilepsiæ plerunque sunt varia. v. g. febris quæ utplurimum continua esse dicitur, lenta tamen. Aphonia interdum eandem comitatur Epilepsiam. Præcipites ruunt, clamores edunt, quod experientia edoctus non semel vidi, pollices

in manibus claudunt. vid. obſ. ſupra citati Foreſti. 53. lib. 10. de cerebri morbis, quanquam eadem obſervatio non proprie pueros ſpectet, ſed virum, nihilominus tamen quo poſſibilitatem rei oſtendamus hancce addere lubuit obſervationem. Oculis tranſverſum vident; rigores, ſtertores, tremores, horrores, contorſiones membrorum, pandiculationes, oſcitationes adeſſe ſolent. Haud tamen in omnibus cum pro modulo fomitis non ſemper malum unam eandemque faciem præ ſe ferre poſſit.

X X.

Prognoſin quod ſpectat illa inſtituitur ex modo dictis. Eſt autem affectus morbus periculoſus per ſe, qui periculoſior invadit ſi ſymptomata ſuperveniant graviora. Hæreditaria vix remediis cedit. Senex noſter de hujuſcemodi morbis hæc in verba erumpit. Sect. 7. §. 7. *τὰ ἐπιληπτικὰ ὁκόσοισι πρὸ τῆς ἥβης γίνεται μετάστασιν ἴσχει. ὁκόσοισι δὲ πέντε καὶ εἴκοσιν ἐτέων γίνεται, τουτέοισι τὰ πολλὰ ξυναποθνήσκει.* Quibuſcunque morbi Comitiales fiunt ante pubertatem, mutationem accipiunt, quibuſcunque autem anno vigeſimo quinto, ferè commoriuntur. Eſtque hic affectus morbus periculoſiſſimus & inter acutiſſimos recenſendus, quia aliquando paroxyſmus una hora eripuit hominem. Ita maxima difficultas ſi malum eſt hæreditarium, itemque ſi ſæpius redierit, habemus enim obſervationes malum uno die ſæpiſſime reiteraſſe. Trincavall. conſil. 25. l. 1. narrat de puero qui ſingulis 15 diebus Epilepticus concidebat; ſed quo plura pharmaca exhibuerunt eo affectus magis crevit, ita ut in 24 horis paroxyſmos haberet plures centum & quinquaginta, leves tamen, quia parva commotio capitis cum bulla circa frena labiorum aderat. Unde tandem cognoverunt morbum eſſe non per affectum capitis ſed per conſenſum à ventriculo, quare cum illum pharmacis exagitare deſiſterent & roborarent puer egregie convaluit. Huc uſque Trincavell. Non ita pridem Exc. Dn. D. Hoerman. Pract. Auguſtæ v. feliciſſimus literis obſervationem communicavit nobis tanquam ſuo cognato filiolæ 9 duntaxat ſeptimanarum natæ quæ unica die quaterdecies convulſiones Epilepticas paſſa eſt. Pueris & ſenibus morbus ferè eſt lethalis, cum ſint debiles, nec remedia illa ferre queant, ſed habeant poros & fibrarum ſitus parum mutabiles. Quando ulcera in pueris

erum-

erumpunt experientia teste quotidiana præsente Epilepsia aut Epilepticis pueris bonum signum esse dicimus. Absit interim ut prorsus nullam habeamus spem salutis; statuamus potius Epilepsiam recentem Symptomatibus non adeo diris stipatam Medici in potestate ratione curæ maximopere esse. Cum tamen Medicus non verbis, uti superstitiosum illud hominum genus sed medicamentis illi resistere debeat. Videamus paucis quibus instructus esse debeat armis ad hostem adeo insensum victoriosè debellandum.

XXI.

In Curatione autem hujus affectus observandæ sunt causæ quas recensuimus, illis enim sublatis tollitur effectus. Inter causas autem numeravimus Meconii stagnationem nimiam, alvi obstructionem; hæ si peccent evacuantia, leniterque purgantia adhibenda statuimus. Ita optimum est si evacuentur primæ viæ, tam per vomitum quam per secessum. Infantibus applicari possunt ab initio, cum enim eorum corpuscula nimis sunt debilia, & fortioribus vix tractari poterunt, suppositoria ad alvum movendam ex trochisc. alhand. hiera, cum melle parata. malum si à ventriculo ortum suum ducat, ad Vomitoria Medicus progredi potest, accurata tamen attentione eorum qui curationi suæ se se subjiciunt. Exhibeat nimirum vinum scillitic. oleo Amygdal. recenti admixtum, a. m. Salis Vitrioli à ℈ß ad ℈j. Per alvum siquis desideret purgare neglectis suppositoriis; purg etur cassiâ cum saccharo mixta; hujus enim ope lubricæ redduntur & absterguntur primæ viæ. Conveniens etiam erit si demus pulpam passular. min. c. Syr. de Cichor. Rhabarb. addito item Crem. Tartari. Syr. rosar. solut. ut ita recrementa per alvum tollantur & abducantur.

XXII.

Transpiratio deinde ubi erit læsa corrigenda erit, ita recens natis & paulo natu majoribus quo pori ritè aperiantur, apertique maneant, convenient balnea, ex aqua tepida simplici. cave tamen ne in calore aut frigore pecces, ne quoque timorem immittendo in aquam tuo incutias infanti: nam ex timore aut terrore, non

ſemel ortam vidimus Epilepſiam. Immiſſum ægrum in aquam bene ablui volumus, quo id quod intenditur eo melius perficiatur. frictiones linteo calidiuſculo, non tamen nimis craſſo ſed tenui per totum corpus multum hûc faciunt teſte experientia. Ubi opus erit ad Medicamenta ut progrediamur in lacte nutricis leniſſima dentur ſudorifera: convenit hac in parte Crocus. Sal Card. bened. Abſynth. Antimonium diaph. C. C. ſine Igne, pulv. Marchion. & alia plura quorum copiam hoc in loco ut narrem, vix opus eſſe duco ne limites diſputationis tranſgrediar.

XXIII.

Lac Matris ſi ſcateat particulis acidioribus corrigendum erit, ita convenient Matri aniſata, fœniculata, ſ. horum ſemina poſt paſtum quemcunque comeſta. Caveat nutrix ne ſe ingurgitet nimis acidis cibis, qui nihil aliud niſi lac eadem in forma generare poſſunt, cæteroquin lac emendari poterit aliquo ſudorifero medicamento; ita datur ejuſdem liquor C.-C. ſuccinatus Spiritus Salis armoniaci, Salia fixa ſudorifica, Terræ acidum imbibentes, ut hoc in caſu Terra foliata Tartari, it. lap. Bezoar partes obtinet.

XXIV.

Succedunt hiſce Errata pultis. eqnidem illa facilime mutari poterunt. ita loco farinæ, ſumi poteſt panis ſimilagineus exiccatus, qui probè tritus lacte in pultis conſiſtentiam redigi poteſt. miſcendo huic vitellum ovorum, & præterea ſemen fœniculi, Aniſi. vid. de hac re amplius loquens Excellent. Dn. D. Etmulleri Practici Lipſienſis Celeberrimi Valetudnarium infantile.

XXV.

Cæterum ſemper & ubique videndum ut acidum nimium peccans in Epilepſia quantum poſſibile corrigatur, quod optime fieri poteſt Medicamentis acidum deſtruentibus viſciditatemque tollentibus, uti nil melius quam Salia volatilia eſſe poterunt in ſpecie

cie tamen oleosa, quæ acida optime corrigunt, referatur huc Spiritus Salis armoniaci anisatus, fœniculatus, caryophyllatus. Optimus quoque est liquor C. C. succinatus. Multà etiam Autores fabulantur multa verè dicunt de appropriatis antiepilepticis, quorum unum aut alterum addere lubuit. Galen. multa l. 6. simpl. cap. de Pœonia dicit, ipsam nimirum collo appensam præcavere ab Epilepsia. quod alii variis observationibus affirmant; quanquam non collo amant appensam, sed aliis medicamentis mixtam, uti Burnet in Thesauro suæ Medicinæ Practicæ variorum felicissimas allegat observationes. Disquirant autem illi inter se, per nos licebit quonam in anno, mense aut die aut nocte Radix illa Pœoniæ colligi debeat, qui superstitiosis illis collectionibus confidere amant. non tamen collectiones non esse cuilibet anni tempori accommodatas dicimus, sed superstitionem solummodo rejicimus. Ungulam Alcis commendant plurimi. Forestus narrat quod Empiricus quidam post universalia remedia nucham candelâ cereâ incensâ cauterii instar inusserit, & Radices pœoniæ in patella cum butyro frictas continuo dederit comedendas, & ita juniores & magis adultos magna cum admiratione curaverit. Stercus Caponis valde etiam non ab uno laudatur, ab alio prædicatur album pavonis cum successu. vid. Henricum ab Heers obs. 24. pulverem Marchionis optimo successu adhibitum fuisse vidimus & alia plura. ampliorem qui desiderat descriptionem hoc in loco à me non expectet.

X X V I.

Symptomata quæ forte fortuna occurrunt pro natura horum medicamentis hisce dictis curari possunt. Etenim morbus si duplicatus duplex etiam debet esse Cura. Si febris adest sudoriferis pellenda. Ubi dolores adsunt abdominis opiatis sistendi. Si dentitio malum inferat illi pro re nata occurrendum, tales enim causæ expulsæ ubi erunt & ipsa Epilepsia corpori valedicet. Vermes ubi adesse patet, amara nostra sint remedia & quantum fieri potest, cito, tuto, & jucunde ægrum illis corrodentibus insectis aut animalculis liberemus. & idem intelligi volumus de omnibus Symptomatibus.

XXVII. Re-

Restat itaque ut paucula adjiciamus de Diæta quæ in duplici forma in Epilepsia erit observanda. Equidem cum illud quod Matri nocet etiam infanti noceat, hujus accurata habenda erit ratio. Caveat illa à nimio acido, aut à cibis aciditatem inferentibus viscosis, ut à fructibus horrariis, & reliquis huc facientibus, vitet animi pathemata, v. g. iram, tristitiam, Hippocrates enim ipse dicit omnes fermè Melancholicos fieri Epilepticos. non se ingurgitet nimio Potu generoso aut ardente, uti Vino usto, spiritu Vini anisal. & Vino m. Gallico Sulphure impraegnato. ne se dedat nimiæ Veneri; Videat ne pedibus nudis in locis frigidis ambulet, aut aquam frigidam manibus tractet. hæc enim uti corpori non conveniunt, ita etiam lactis consistentiam corrumpere poterunt. Ubi se morbosam sentiat à lactatione abstineat, utatur cibis εὐπέπτοις, succulentis, nutrivis, puta lacteis, Schocolata, amygdalatis, jusculis gallinaceis, carne agnino, & talibus. Infans arceatur à nimia suctione, melius enim sæpius aliquid, quam una vice totum gravare ventriculum & ita tam fermentationem, quam digestionem impedire. Utatur aëre paulo calidiore, lavetur interdum aqua tepida, motus cunarum non sit adeo fortis ne nimio motu, præsertim assumto cibo, ad generandos inordinatos Spiritus corpusculum aptum reddatur. à uimio fletu quantum possibile detineatur; ad iram nec ad immodicum risum non invitetur. Hæc si bene administrarentur Divino annuente auxilio tantas Epilepsias Medicis in Praxi non occurrere videremus. Interim hisce finitis paginis DEO Ter Opt. Maximo sit Laus & Gloria.

FINIS.